

5 Mart
2024

HAFTALIK GÜNDEM

ÇARKLAR DURUYOR

TÜİK 2023 yılı Gayrisafi Yurt içi Hasıla GSYH istatistiklerini açıkladı. Buna göre Türkiye 2023 yılında yüzde 4,5 oranında büyümüş. Bu oranla Türkiye hızlı büyüyen ülkeler arasında yerini alıyor. Ama gerçekte böyle mi? Ekonomi nasıl büyümüş? Bir analiz gerekir.

2023'ün dördüncü çeyreğindeki artış yüzde 4. Ama istatistiklere göre, önceki çeyreklerde daha fazla büyüdüğü için yıllık ortalama yüzde 4,5. Bir önceki çeyrek ile karşılaştırıldığında ise artış yüzde bir dolaylarında kalıyor. Yani yavaşlama eğilimi kendini açıkça gösteriyor.

Ekonomideki büyümeyi alanlar düzeyinde de inceleyelim ilginç veriler çıkıyor karşımıza. İlk olarak tarım binde iki oranında (yüzde 0,2) küçülmüş. Yani en iyimser bakışla yerinde saymış denilebilir. Sanayi alanında, yani üretimde artış var ama o da binde sekizlik (yüzde 0,8) düzeyde. Üretim için de yerinde saymış denilebilir.

Peki büyüme nereden kaynaklanıyor? Finans ve sigortadan; yani bankacılık yüzde 9 oranında büyümüş. İnşaat yüzde 7,8 büyümüş. Uzun za-

mandır yerinde sayan hatta küçülen inşaat sektörünün büyümesinde kötü yönetim yüzünden felakete dönüşen depremin etkisi var ne yazık ki. Hizmetler alanı ise yüzde 6,4 büyümüş.

Buradan ne çıkıyor? Bankacılık sektörü büyüyor, ki bu sağlıklı bir durum değil. Hele tarım ve sanayi üretimi yerinde sayarken hiç değil. Bu, Türkiye halkı yoksullukla boğuşurken kaymak tabaka ve uluslararası tefeciler hâlâ paradan para kazanabiliyor demektir. İstibdat yönetiminin hazır yiyicilik ve vurgunculuk iştahı kapanmıyor bir türlü. AKP ne yapsa çarkların durmasını önleyemiyor. Üretim ve istihdamı arttırıcı ve toplumcu ekonomi politikasını yürütecek yeterlilikte ve niyette değil.

Yoksulluk derinleşiyor

GSYH açıklanırken işgücü ödemeleri ve net işletme sermaye artışı payları da açıklanıyor. "Çatlak patlak da olsa ekonomi büyüyor işte" diye düşünüp büyümeden kimlerin ne kadar pay aldığına bu veriler üzerinden bakalım. İşte sınıfsal ilişkileri bütün çıplaklığıyla gözler önüne seren TÜİK istatistikleri.

TÜİK geriye dönük olarak kendi açıkladığı oranlarda revizyona gidiyor. Bu bağlamda 2023'ün son çeyreği ve 2023 tamamına ilişkin istatistikler açıklanırken 2022 yılının verilerinde de düzeltmeye gitti. Buna göre 2022'de işgücü ödemeleri yani işçi sınıfının payı yüzde 26,3 olarak açıklanmış. İlk açıklamada yüzde 26,5 olarak duyurulmuştu. Net işletme artışı karma gelir denilen sermayenin payı ise yüzde 54,5 olarak verilmişti ama şimdi yüzde 54,7'ye yükseltildi.

Gelelim 2023 yılına. Toplam olarak işçi sınıfının payı yüzde 32,8; sermayenin payı yüzde 46,3 olmuş. 2023'ü daha iyi anlamak için üç aylık dilimler hâlinde bakalım.

İlk çeyrekte, yani 14 Mayıs'taki genel seçimden önceki Ocak-Şubat-Mart aylarında emeğin payı yüzde 38; sermayenin payı yüzde 38,2. Neredeyse eşitlenmiş. Gayet hoş görünüyor değil mi!

Sonra ikinci çeyrekte yani seçim geçtikten sonra emeğin payı yüzde 34,3'e düşmüş; sermayenin payı ise 43,8'e çıkmış.

Sonra üçüncü çeyrekte emeğin payı yüzde 32,2'ye düşmüş; sermayenin payı ise yüzde 47,3'e çıkmış.

Dördüncü çeyrekte ise emeğin payı yüzde 29,7'ye düşerken; sermayenin payı yüzde 50,5 yükselmiş. Yani koca bir millet olarak ürettiğimiz zenginliğin yarısı bir avuç ailenin elinde toplanmış.

Bu kadar kısa sürede bu kadar derin bir yoksullaşma dünya çapında eşine az rastlanır bir durum. Düşünün, 2023 ilk çeyrekte emek ve sermaye yüzde 38'ler seviyesinde neredeyse eşit şekilde başlıyor ve emek yüzde 30'a düşerken sermayenin payı yüzde 50'yi aşıyor. Ama tüm bu derinleşen sınıf farkına rağmen 2023 emekçiler için,

2022'ye göre geçici ve bir nebze olsa da daha iyi geçmiş. Çünkü istibdat yönetimi seçimlerde çok zorlandı ve halka şirin görünme telaşına düştü. Yıl olarak bakıldığında işçi sınıfının payı 2022'ye göre yüzde 6,5 artışla yüzde 32,8; sermayenin payı yüzde 8,4 azalışla yüzde 46,3 olmuş.

İstibdatın seçim stratejisi

2023 genel seçimlerini değerlendirirken bu iki yönlü etkeni de hesaba katmalıyız. Seçimlere giderken işçi ve emekçilerin, emeklilerin durumlarında bir nebze olsun düzelme oluyor. Bu artışta EYT kapsamındaki emeklilerin büyük bölümünün emekli edilmesi ve topluca kıdem tazminatı almaları, Ocak ayındaki maaş artışları gibi etkiler var. Ama seçimler geçtikten sonra işçi sınıfı hızla yoksullaştırılırken sermayenin kârı fırlıyor. İstibdat yönetimi kaşıkla verdiğini kepçeyle alırken Marksizmin sınıf çelişkisi kavramı, sınıflar teorisi bir kez daha bütün açıklığıyla kanıtlanıyor.

2024'ün ilk çeyrek verileri henüz elimizde değil. AKP, benzer bir eğilimi ilk çeyrekte gösterip halkı bir nebze olsun rahatlatmanın yolunu tutmuş olabilir. Gerçi herkes her gün derinleşen yoksulluğu yaşıyor. Ocak ayındaki maaş zamları, bu kapsamda olmasa bile kamu emekçilerinin eylemleri sonucunda Ocak ayında aldıkları ilave zamlar, işçi sınıfının grev baskısıyla iyi biten metal ve taşımacılık toplu iş sözleşme süreçleri hesapları ne kadar etkileyecek bugünden kestirmek zor. Ama Erdoğan'ın bizzat kendisinin söylediği, geçinemediklerini bildikleri emekliye ek zam yok. Gerçi her gün daha etkili şekilde sesleri duyulmaya başlayan emeklilerin baskısı karşısında ne yapar bilinmez. Zira enflasyon oranları da tüm acımasızlığıyla emeklileri ve halkı eziyor.

Enflasyon penceresinden

Gelir dağılımındaki adaletsizlik sürerken ekonomiye bir de enflasyon penceresinden bakalım. İşte Şubat 2024 yüzdeler olarak enflasyon oranları:

Şubat 2024 Enflasyon oranları				
	TÜFE		ÜFE	
	Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜİK	4,53	67,07	3,74	47,29
İTO	4,07	76,58	4,64	65,06
ENAG	4,32	121,98		

TÜİK verileri uzun zaman sonra resmî adı İstanbul Ücretliler Geçim Endeksi olan İTO verileri ile uyum gösterdi. Ama asıl şaşırtıcı olan ENAG verileri. ENAG, enflasyon oranlarını açıklamaya başladığından beri ilk kez aylık enflasyonda TÜİK'ten daha az bir oran açıkladı. Ekonomi çevrelerinde dışarıdan arzu edilen hızda para girişi sağlayamayan iktidarın bir yandan yabancı sermayeye, bir yandan da belki kapısını çalmak zorunda kalacağı İMF'ye düzgün görünme gayreti içine girdiği düşünülüyor.

TÜİK verilerine göre iki aylık, yani Ocak Şubat ayı için toplam enflasyon yüzde 11,54 olmuş. Yani Ocak ayında artış yapılan maaşlarımız iki ayda yüzde 11 değer kaybetti bile.

Sandığa sığmayan çare

Bütün bu koşulların sandığa yansımaları ne olur hep birlikte göreceğiz, fakat bir kez daha görülüyor ki halkı düşürdükleri bu zor koşullardan çıkış, ancak halkın azim ve kararı ile olacak. Sırtı pek Türkiye, güçlü ekonomi ve kalkınan mutlu toplum, halkçı toplumcu bir düzen Kuvâyi Milliye ruhuyla birleşen ve kaderini kendi eline alacak halkın eseri olacak. Bu koşulların yaratılması için ise en büyük gereksinim ulusal demokratik güçlerin en geniş birliği sağlamak. El birliği ile bu doğrultuda çalışmak, örgütlenmek, örgütlenmek ve örgütlenmek gerekiyor.

EMEKLİYE PARA YOK

Yerel seçim kampanyaları sürerken Erdoğan kendisi için risk alarak "Bütçede emeklilere ek pay yok" diye çıkış yaptı. Yani, iddiaya göre, emeklilere yapılacak mütevazı bir zam bile tüm yatırımlardan vazgeçmek anlamına gelirmiş. Emeklilere zam yapılırsa deprem harcamaları hiç yapılamazmış. Emeklilere ek bir artış yapılırsa çalışan memur ve işçilerin yarısına maaş verilemezmiş. Bu üç iddia da gerçeklerle hiç bağdaşmadığı gibi, emekli maaşlarına zam talebini destekleyen çalışan emekçileri, depremzedeleri, iş bekleyen kitleleri, bütün halkı korkutmayı ve emeklileri çaresizlik içinde bırakarak sindirmeyi amaçlıyor.

Birincisi, 2024 yılı bütçesinde sadece faiz ödemeleri 1,25 trilyon lirayı buluyor. Tefecilere faiz ödenirse emeklilerin hakkı büyük oranda çıkıyor. İkincisi, emeklilere verilecek artışın önemli bölümü, anında yapmak zorunda kalacakları temel harcamalardan kesilen KDV vb. vergilerle zaten Hazineye geri dönecek. Üçüncüsü, 2024 bütçesi 2,65 trilyon lira yeni borçlanma öngörüyor. Tefecilere daha da borçlanmaya son verilse, bunun yerine dolar milyarları vergilendirilse sorun büyük oranda çözülebilir. Türkiye halkının ortak gücüyle üretilen zenginliğin büyük bölümü dolar milyarlarının hesaplarında yatıyor. Bu kaynak halk için kullanılmalı, dolar milyarlarına servet vergisi getirilmelidir.

Erdoğan'ın gerçeklerle uyuşmayan iddiaları ve duyarsız açıklamaları büyük tartışmalara neden oldu. Özgür Özel "Meclis üç gün daha çalışsın. Emekli kart için kanun çıkaralım. Bu kartla emekliler fatura ve temel ihtiyaç harcamalarında indirim kazansın" diye öneride bulundu. AKP kabul etmedi. Akşener de "Bütün emeklilere acilen seyyanen 7 bin lira zam yapılsın. Emekli geçinemiyor" dedi. Bu öneri de iktidar tarafından reddedildi. Bu girişimlere karşın Erdoğan tamamen akıl ve mantık sınırlarını aşan, "Biz geldiğimizde en düşük emekli maaşı 60 liraydı şimdi 10 bin lira" dedi. Yani emekliler bin beşyüz kat zenginleşmiş!

YEREL SEÇİM GAFLARI

Yerel seçim kampanyalarında yapılan gaflar gündemde. Erdoğan'ın emekliler ile ilgili gaflarını Murat Kurum'un İstanbul'da Anadolu Yakasının en meşhur semtlerinden birisi olan Beykoz'u Avrupa Yakasında bir semt olarak söylemesi takip etti. Küçükçekmece ile Büyükçekmece'yi de birbirine karıştırdı. Ayrıca Murat Kurum 8 kilometreyi sekiz metre zannederek adımla saydı. Ama hepsi bir tarafa, tarihin en acımasız katliamlarına sahne olan Gazze için "CHP'liler hiç Filistinlilerin derdini dile getirmiyor. Bir beyanat bile vermiyorlar. Gazzeliler 31 Martta bizim zaferimize sevinecekler bayram yapacaklar" dedi. Tam bu sıralarda İsrail Gazze'de yardım almak için toplanan sivilleri hedef alarak 112 kişiyi öldürmüştü. Gazze'de ağıtlar göğe yükseliyordu. Ve yine bu sırada AKP yönetimi İsrail ile ticareti tam gaz sürdürmeye devam ediyordu.

İmamoğlu tabii bu gafa büyük tepki gösterdi. "Gazze'ye yardım etmek için İBB'yi kazanmayı mı bekliyorsunuz? İktidar sizde elinizi tutan mı var?" dedi. Gazze'ye belediye olarak yardım tırarları gönderdiklerini ve Filistinli öğrencilere burs vereceklerini anlattı.

Özgür Özel de bedelli askerlik yapanları kıracak bir gaf yaptı. Erdoğan'ın yıllar önce bedelli askerlik yapan çocuklarını hatırlatarak, CHP eski Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun oğlunun vatani görevini yaptığını anımsatarak, "Bedelli askerliğe kaçanlardan oy istemiyoruz. Vatan için şehit olmayı göze alanlardan oy istiyoruz" dedi. Tabii Özel, sonrasında bedelli askerlik uygulamasının yaygın olmadığı dönemler için söyledim, dedi. Ama Erdoğan bu konunun üstüne gitmeye devam etti. Özgür Özel'in de bedelli askerlik yasasına olumlu oy vermiş olduğunu belirtti.

CHP VE DEM

Bu arada seçim listeleri kesinleşti. DEM Partinin seçime girmediği birkaç yer var. Mersin Akdeniz Belediyesi ve Esenyurt'ta CHP ile kent uzlaşısı olmuş. Başka yerlerde olmamış. Resmen destekleyecekleri yerler dışında aday çıkarmadıkları yerlerde CHP'yi destekleyecekleri söyleniyor. Birçok yerde listeler üzerinde yapılan değişiklikler de bunları gösterir nitelikte. Gebze'de CHP aday göstermedi. TİP'in adayı Erkan Baş'ı destekleyecekmiş. Gebze'de DEM de aday çıkarmıyor. EMEP ve SİP TKP'si, HKP de Gebze'de aday çıkarmış. Burada da bütünsel bir uzlaşısı yok.

LAİKLİK

Yüz yıl önce 3 Mart 1924'te Türkiye halkı Cumhuriyet Devriminin en önemli aşamalarından birini gerçekleştirdi. Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen üç temel kanunla Halifeliğe son verdi, Din İşleri ve Vakıflar Bakanlığını kaldırdı ve öğretimde birliği sağladı.

Bu adımlar, aklın "doğaüstü" ve "insanüstü" boyunduruğundan kurtulması, din ile dünya işlerinin, din ile devlet işlerinin, din ile öğretim ve eğitimin ayrılması anlamına gelen laikliğin temellerini atıyordu. Ne var ki, din işlerini yürütmek için Diyanet İşleri Başkanlığının kurulması, din işlerini devlet kontrolüne almakla yetinmek demektir; din işleri ile devlet işlerinin ayrılması ilkesini karşılamıyordu.

Laiklik atılımı, laikliğin 5 Şubat 1937'de anayasal ilke durumuna yükseltilmesiyle zirveye ulaştı.

PAKİSTAN ŞAHBAZ İLE DEVAM

Pakistan'da Müslüman Birliği/Navaz Partinin başkanı ve eski Başbakan Navaz Şerif'in kardeşi Şahbaz Şerif, seçimlerin ardından yürütülen koalisyon pazarlıkları ile başbakan oldu. Ülke seçime de Şerif'in başbakanı olduğu koalisyon hükûmeti ile girmişti.

Amerikan komplosuyla devrilen başbakan İmran Han'ın partisi Tahrik-i İnsaf (Adalet Hareketi) seçimlere sokulmamıştı. Olağanüstü seçim engellemeleri ve yoksulluklarına karşın partili milletvekilleri bağımsız olarak girdikleri seçimleri kazanmış, mecliste birinci parti konumlarını sürdürebilmişlerdi. Ama Pakistan Halk Partisi, Avami Birliği ile Müslüman Birliği birleşti. Diğer partiler de birleşerek birinci partiyi muhalefette bırakan koalisyon hükûmeti kurdular. Ordu da koalisyonu destekliyor.

Genel olarak daha ilerici çizgiyi temsil eden Avami Birliği, Pakistan'ın eski Cumhurbaşkanı ve eski Başbakanı Zülfikar Ali Butto tarafından kurulmuştu. Butto, 1979 yılında Genelkurmay Başkanı Ziya ül Hak tarafından devrilmiş ve idam edilmişti. Avami Birliği 1984 yılından itibaren Zülfikar Ali Butto'nun kızı Benazir Butto liderliğindeydi. İki kez başbakan olan Butto, 27 Aralık 2007'de bir suikast ile öldürüldü. Parti şu an Benazir Butto'nun eşi Asif Ali Zerdari ile oğulları Bilavel Butto Zerdari'nin eş başkanlığında yönetiliyor.

İmran Han ise Amerika ile arası bozulan merkez sağ çizgide bir siyasi lider olarak öne çıkıyor. Ordunun, Avami Birliği ile özel olarak ilişki kurarak maceradan uzak durmaları, Şerif ile koalisyon hükûmeti kurmaları yönünde baskı yaptıkları söyleniyor.

Bu arada Amerikan Senatosunda küçük bir grup Pakistan seçimleri ile ilgili olarak "Burada açık bir seçim yolsuzluğu var. Seçimler çalınmış. Amerika Şahbaz Şerif hükûmetini tanımasın. Bu duruma müdahale etsin" diye önerge vermiş. Anlaşılan Amerikan yönetiminin bu senatörlerin kulağına, "seçimleri çalan zaten biziz, çok ses çıkarmayın" demesi gerekiyor! Yoksa bütün dünyanın akıyla alay eden bir aklievveler topluluğu mu bunlar?

ALMANYA İÇİN YÜZ KARASI BİR HAFTA

Nikaragua, Uluslararası Adalet Divanına başvurarak Almanya'ya, İsrail soykırımına bilerek isteyerek yardımcı olma suçlamasıyla resmen dava açtı. En önemli kanıtlardan birisi de Almanya'nın bu koşullarda hâlâ İsrail'e silah satmaya devam etmesi.

Almanya devlet yönetimi ve güvenlik bürokrasisi açısından başka bir yüz kararı daha var. Rusya, Alman generalleri arasındaki bir telekonferans görüşmesinin kayıtlarını ele geçirerek ifşa etti. Generallerden biri, Singapur'daki bir silah fuarındayken güvenli hat üzerinden uzaktan bağlanarak konferansa katılmış. Bu kanal üzerinden Rusya bir saatlik görüşmeyi ele geçirmiş. Telekonferansta, Alman generalleri Taurus füzeleriyle Kırım'daki Kerç Köprüsünü nasıl havaya uçurabiliriz, bunu kamuoyundan nasıl gizleyebiliriz, Ukraynalılar bunu yapabilir mi, cesaret edebilir mi? Yapamazlarsa daha kuzeyde silah depoları var, orası daha kolay bir hedef, bu depolar vurulabilir mi? gibi planlar yapıyorlar.

Almanya Savunma Bakanı, Singapur'daki hattın çok güvenli bir hat olduğunu, bir şekilde kişisel hatadan kaynaklanan bir dinleme olayı yaşandığını, komutanların hepsinin çok değerli olduğunu, hiçbir komutanını Putin'in enformasyon savaşına kurban edemeyeceğini söyledi.

Komutanların bu planları Almanya Başbakanına ve Almanya hükûmetine rağmen mi yaptığı açıklanmadı.

Bu arada Ukrayna, Rusya'ya ait bir devriye gemisini vurduğunu duyurdu. Rusya tarafından bu açıklama henüz doğrulanmadı. Ama çok sayıda Alman Leopard tankları ile Amerikan Abrahams tanklarının üçüncüsünün vurulduğu görüntüler ortalıkta dolaşiyor.

İSRAİL ZULMÜ

Filistin Direnişi sürüyor. İsrail tarihte eşi benzeri görülmemiş, Nazi zulümlerini bile geride bırakacak vahşilik ve iğrençlikle saldırılarını sürdürüyor.

Filistin Devlet Başkanı Mahmut Abbas, 5 Mart tarihinde Türkiye'ye resmî ziyarette bulunarak Erdoğan ile görüştü. Erdoğan, FKÖ ve Hamas'ın acilen ortak bir hükümet kurması için görüşüyor. Umarız Filistin halkı bir şekilde ulusal birliğini temsil edecek bir hükümete kavuşarak İsrail zulmüne gereken yanıtları vermeye başlayabilir.

Hamas ve İsrail arasında Kahire'de yapılan ateşkes görüşmelerinden de bir sonuç çıkmadı.

İsrail'in sınırsız zulmü, Biden'i bile, seçimler nedeniyle de olsa, sözümlerine ona kınama açıklaması yapmaya zorluyor. Ama hak hukuk adalet, ahlak vicdan merhamet bilmeyen sömürgeci katillerin bu soğukkanlı katliamı bile Amerikan yönetimini ve Avrupalı yardakçıları hâlâ harekete geçirmedi. Bir halk herkesin gözü önünde öldürülüyor ve egemenlerin kılı bile kıpırdamıyor.

Dünya halkları ellerinden geleni yaparak soykırımı protesto ediyor. Acil ve kalıcı ateşkes için durmadan eylem yapıyor. Dünya devletlerinin çoğu siyasal ve diplomatik tepki gösteriyor. Dünyanın en büyük mahkemesi soykırımı durdurma kararı alıyor. Fakat sonuçta, bütün dünya ABD'nin vetosunu aşip İsrail'i durduramıyor. Emperyalist-sömürgeci ikili bütün dünyayı aşağılamaya devam ediyor.

Bu iğrenç dünya düzenini değiştirmek, içinde bulunduğumuz lanetli çağa son vermek için daha çok çalışmamız gerekiyor. Acımız büyük ama acımızı örgütlü ve etkili eyleme dönüştüreceğiz. Soykırımı durduramayan çaresizliğimizi eninde sonunda üzerimizden atacağız.

Bütün bu zulüm saltanatı şu gerçeği değiştirmiyor. Filistin halkı ve Hamas siyasi olarak büyük bir başarı kazandı. Savaşta zafer, şu ya da bu cephedeki askerî üstünlükle, sivil ve askerî kayıplarla ölçülmez. Savaş politikanın silahla yapılan uzantısıdır. Savaşta zafer politik hedeflere varmakla sağlanır. Yok edilmek istenen, haritadan silinmeye çalışılan Filistin, direniş yoluyla bütün dünyaya yok olmayacağını, İsrail'in yenilmez olmadığını göstermiş, emperyalizmin bütün stratejisini alt üst etmiştir. Tıpkı tarihte, afyon kullanılmasını yasakladığı için İngilizlerin savaş açtığı Çin gibi; tıpkı İngiliz kumaşlarını kullanmak zorunda kalsınlar diye kumaş dokuma ustalarının parmaklarını kestikleri Hindistanlılar gibi, Filistin halkı da zulme baş eğmeyecek, sömürgecileri ülkesinden defedecek.

YEMEN VURUYOR

Filistin halkına Yemen dışında net bir destek yok. Bütün dünya ülkeleri yoksul Yemen kadar basiret göstermiyor. Kızıldeniz'de silahlı güç kullanarak İsrail'e ambargo uygulayan ve zaten İsrail'e savaş ilan etmiş olan Yemen, gübre taşıyan bir İngiliz kargo gemisini açtığı füze ateşiyle batırdı. İngiltere geminin hava koşulları kötü olduğu için battığını, büyük bir darbe almadığını açıklıyor fakat ortada bir gerçek var. Bu gemiyi Yemen donanması vurmasa batmayacaktı. Bu kadar basit. Yemenli yetkililer daha sonra iki ABD savaş gemisinin de başarılı bir operasyonla vurulduğunu, saldırıda gemi savar füzeler, orta menzilli füzeler ve çok sayıda dron kullanıldığını açıkladı.

ABD BAŞKANLIK YARIŞI

Amerika'da bazı eyaletler, Demokratların başvurusu üzere Trump'ı isyancı sayarak seçimlere katılmasını önleme kararı almışlardı. Trump'ın avukatları Yüksek Mahkemeye başvurmuştu. Yüksek Mahkeme, eyaletlerin federal bir konuda karar alamayacağına dair usul yönünden, eyalet mahkemelerinin kararını iptal etti. Yüksek Mahkeme içeriğe dönük bir karar almaya kolay yoldan gitmeyi tercih etmiş oldu. Yüksek Mahkeme, Trump'ın seçimlere girmesini ancak Kongre kararı engelleyebilir, dedi.

5 Mart, Amerikan başkanlık seçimleri için "süper salı" olarak adlandırılan gündü. 15 eyalette birden yapılan ön seçimlerde cumhuriyetçi partiden Trump ve tek ciddi rakibi olarak kalan Nikki Haley yarıştı. Haley yalnızca Vermont'ta Trump'ı yenebildi. Bunun üzerine ABD basınındaki haberlerde, Haley'nin 15 eyalette düzenlenen "Süper Salı" olarak bilinen ön seçimlerde, rakibi Trump'a karşı yalnızca Vermont eyaletindeki ön seçimleri kazanmasının ardından başkanlık yarışından çekileceği belirtildi.

Biden'in yaşlılığıyla ilgili tartışmalar Demokrat Parti seçmenleri arasında sürüyor. Seçmenlerin Biden'i çok yaşlı bulduğu ve görev süresini tamamlayamayacağını düşündüğü söyleniyor. Fakat bu tartışmalara rağmen Biden fark atarak ön seçimleri kazanıyor.

FRANSA'DA KÜRTAJ HAKKI ANAYASADA

Fransa uzun zamandır hep kötü şeylerle anılıyor. Çiftçilere, işçilere haklarını vermiyor. Savaş yanlısı bir politika izliyor. Sömürgecilik yapıyor. Güç kaybediyor derken Macron da haklı bir talebe sahip çıkarak kadınların kürtaj hakkını anayasal güvence altına alan bir süreci işletti. Fransa'da artık kürtaj anayasal güvence altında.

Tarihte bu ilk değil. Daha önce Yugoslavya'da da kadınların kürtaj hakkı anayasal güvence altındaydı.

Macron kendisini Fransız devriminin devamcısı olarak pazarlamaya çalıştı. Marine Le Pen ise Fransa'da hiçbir siyasi akımın kürtaj hakkına itiraz etmediğini belirterek Macron'u seçimler yüzünden gereksiz gündemlerle oylanmakla suçladı. Kimsenin karşı çıkmadığı bir konuyu anayasa yazdırarak hileli bir zafer yaratıyor, dedi.

Bütün bu tartışmalar bir yana, kadın hakları açısından önemli bir kazanım. Sonuç olarak bir anaya metninde kürtaj açıkça hak olarak tanımlanıyor.